INFORMACINIS BIULETENIS
2007 m. rugsėjo mėn.

Įžanga

Prasidėjus naujam tūkstantmečiui buvo įvykdyta žymių reformų dėl visuomenėje gyvenančių neįgaliųjų žmonių.

2003 m. Europos Sąjunga Europos žmonių su negalia metus pradėjo šūkiu "nieko apie mus, be mūsų". Per šiuos Europos metus Europos Komisija išleido Negalios veiksmų planą, kuriame pagrindinis Komisijos dėmesys skiriamas žmonių su negalia lygių teisių įgyvendinimui bei naujų galimybių suteikimui Europoje.

2006 m. rugsėjo mėn. Sankt Peterburge (Rusija), Europos Taryba išleido savo 2006-2015 metams numatytą Negalios veiksmų planą ir vos po kelėtos mėnesių Niujorke buvo susitarta dėl Jungtinių Tautų Konvencijos skirtos neįgaliųjų žmonių teisėms ginti.

Visi trys dokumentai yra sudaryti tuo pačiu tikslu: paradigmos pakeitimas visuomenėje bei piliečių, valdžios, politikų, tyrėjų bei aprūpintojų požiūrio į neįgaliuosius asmenis pakeitimas. Tai perėjimas nuo izoliacijos iki įtraukimo į visuomenę, nukreipiant dėmesį nuo negalios ir išryškinant žmonių gebėjimus. Tai perėjimas nuo požiūrio į medicininius defektus link socialinių, žmogaus teisių ir požiūrio į asmenį kaip į pilietį. Kaip Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms asociacija (EASPD), mes labai vertiname tokią plėtotę ir skatiname pilną žmonių su negalia, kaip lygiateisių piliečių, įsitraukimą į visuomenę.

Kaip pagalbos teikėjai mes turime atidžiai išstudijuoti ir pradėti įgyvendinti šiuos tarptautinio mąsto dokumentus. Pasekmės yra labai svarbios, nors iššūkiai dideli, tačiau kaip paslaugų neįgaliesiems teikėjų tinklas (Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms tinklas) mes įsipareigoję prisidėti prie tokio labai svarbaus proceso.

Šiame informaciniame biuletenyje pateikiama daugiau informacijos apie idėjas, vertybes bei principus, kurie išdėstomi skirtinguose dokumentuose. Taip pat pateiksime skirtingus būdus kaip visa tai gali būti įgyvendinama.

Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms generalinė asamblėja vyksianti Lisabonoje (lapkričio mėn.) pagrindinį dėmesį skirs šių trijų labai svarbių dokumentų įgyvendinimui bei susijusių paslaugų teikėjų vaidmeniui.

Mes visiems savo nariams linkime gero darbo išnaudojat visas galimybes bei per ateinančius mėnesius ir metus įveikti dokumentuose iškeltus iššūkius.

Brian O'Donnell, Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms, asociacijos (EASPD) Prezidentas ir Luk Zelderloo, Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms, asociacijos (EASPD) Generalinis sekretorius

Brian O'Donnell

Luk Zelderloo

Jungtinių Tautų konvencija skirta žmonių su negalia teisėms ginti

Jungtinių Tautų konvencija ir socialinės paslaugos
(Jelle Reynaert – Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms, asociacijos (EASPD) politinis pareigūnas)
Jungtinių Tautų konvencija yra pirmoji 21 amžiaus plati sutartis, apimanti žmogaus teises ir pirmoji žmogaus teisių konvencija, kurią turi pasirašyti regioninės integracijos organizacijos. Ji žymi „paradigmos perkėlimą“ siejamą su požiūriu į neįgalius žmones.
Konvencija atspindi pagrindinius ES politikos elementus, tačiau pasirašydamos ją, Europos Sąjunga ir atskiros šalys narės prisiėmė svarbų įsipareigojimą. Norint informuoti paslaugų tiekėjus apie Konvencijos įtaką, yra numatyti tam tikri su socialinių paslaugų teikimu susiję svarbūs straipsniai, kurie pateikiami toliau:
• 2 straipsnis: apibrėžimai (idėjos)
- Tinkamas apgyvendinimas: kai nesuteikiamas tinkamas apgyvendinimas, tai galima laikyti viena diskriminacijos formų
- Universalus sumanymas: paslaugos turi būti tinkamos visiems žmonėms
• 19 straipsnis: gyvenimas nepriklausomai ir įsitraukiant į visuomenę
- Bendruomenės lygmenyje turi būti prieinamos atitinkamos paslaugos ir šaltiniai. Tai leistų žmonėms su negalia turėti galimybę gyventi savo vietinėje bendruomenėje.
• Paslaugų prieinamumas yra įvairiai nagrinėjama tema, kuri pateikiama šiuose straipsniuose:
- 9 straipsnis: prieiga prie informacijos (pvz. ženklų kalba)
- 13 ir 29 straipsnis: teisinių paslaugų suteikimas, galimybė dalyvauti civiliniame ir politiniame gyvenime
- 24 straipsnis: įtraukimas į mokymosi sistemas su atitinkamomis priemonėmis, kurių pagalba išmokstama Brailio rašto ir ženklų kalbos
- 25 straipsnis: galimybė naudotis sveikatos paslaugomis (sąsaja su reprodukcine sveikata)
- 27 straipsnis: galimybė gauti socialinę apsaugą ir prieiga prie skurdo mažinimo programos
- 30 straipsnis: prieiga prie sporto ir kultūros
• Žmonių su negalia dalyvavimas priimant sprendimus yra įvairialypė tema:
- Nagrinėjama individualiajame lygmenyje: bendraamžių palaikymas (26 straipsnis) ir paties pasirinkimas (20 straipsnis)
- Nagrinėjama aptarnavimo lygmenyje: vietinė parama (19 straipsnis)
- Nagrinėjama sistemų ir politikų lygmenyje: paslaugų reglamentavimas (4.3 straipsnis)
• Tam tikros pagalbinės priemonės žmonėms su negalia (stipri sąsaja su paties pasirinkimu, prieinama kaina bei paslaugos artimumu) yra įvairialypė konvencijoje nagrinėjama tema:
- Pagalbiniai prietaisai ir asmeninės pagalbos paslaugos minimos šiuose straipsniuose:
- 20 straipsnyje dėl asmeninio mobilumo
- 26 straipsnyje: Reabilitacija apimanti sveikatos, socialinių paslaugų, darbo, švietimo... sektorius
• Toliau pateikiamuose straipsniuose aptariami profesionalai ir personalas, dirbantys su žmonėmis turinčiais negalią:
- 4 straipsnis: Apmokymai dėl konvencijoje minimų teisių – taip galima suteikti geresnę pagalbą bei su tomis teisėmis siejamas paslaugas
- 9 straipsnis: Teikti apmokymus tarpininkas prieinamumo klausimais
-25 straipsnis: Sveikatos profesionalams teikti apmokymus, kad jie galėtų žmonėms su negalia suteikti tokios pačios kokybės paslaugas kaip ir kitiems žmonėms, visa tai turi būti nemokama apie paslaugas teikiama informacija
- 26 straipsnis: Skatinti pradinius ir tęstinius apmokymus žmonėms, kurie dirba reabilitacijos paslaugas teikiančiose įstaigose.
Aišku tai, kad socialines paslaugas teikiantys asmenys vaidins svarbų vaidmenį efektyviam konvencijos įgyvendinimui. Pagrindinis iššūkis jiems yra sumažinti spragą tarp įstatymų/politikų ir nusistovėjusios tvarkos/žmonių gyvenimo. Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms įsipareigojimas yra palengvinti ir prisidėti prie efektyvaus Konvencijos įgyvendinimo.

Faktų lentelė

Pavadinimas:
Konvencija dėl žmonių su negalia teisių gynimo
Aktualumas:
Konvencija – pirmoji pagrindinė 21 amžiaus sutartis apimanti žmogaus teises – yra labai svarbus teisinis dokumentas kovoje su žmonių turinčių negalią diskriminacija visose gyvenimo srityse, kuris apima tam tikras nuostatas susijusias su darbu, švietimu bei prieiga prie informacijos, visuomeninių patogumų bei paslaugų.

Požiūris:
Konvencija yra žmogaus teisių instrumentas turintis aiškią, socialinio vystimosi dimensiją. Joje pateikiamos plačios žmonių su negalia kategorijos bei patvirtinamas faktas, kad nesvarbu kokią negalią turi asmenys, jie privalo naudotis savo teisėmis bei pagrindinėmis laisvėmis. Konvencijoje paaiškinama ir patikslinama kaip visos teisių kategorijos taikomos negalią turintiems asmenims bei nurodomos sritys, kuriose buvo atlikti tam tikri pakeitimai, kad žmonės turintys negalią galėtų efektyviai naudotis savo teisėmis ir kuriose tokių teisių apsauga turi būti sustiprinta.

Galiojimo sfera:
Konvencija įsigaliojo vienas mėnuo po to, kai ją ratifikavo 20 šalių.
Šiai dienai konvenciją yra pasirašę daugiau kaip šimtas šalių iš viso pasaulio.

Daugiau informacijos galite rasti šiuo adresu: *http://www.un.org/esa/socdev/enable/*

Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms pozicija*:*
Europos įmonės, teikiančios paslaugas neįgaliesiems žmonėms aktyviai dalyvavo ES pozicijos, kuri siejasi su Jungtinių Tautų konvencija, tobulinime. Kadangi paslaugas teikiantys asmenys/įstaigos vaidina labai svarbų vaidmenį konvencijos įgyvendinime, Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms, asociacijos (EASPD) pastangomis bus sukurtos tam tikros priemonės, kurios padės paslaugų teikėjams įgyvendinti konvenciją.

Interviu apie Jungtinių Tautų Konvenciją su Belinda Pyke

Belinda Pyke

(Europos Komisija – DG EMPL – Direktorato „Lygybė tarp vyrų/moterų, veiksmai prieš diskriminaciją ir civilinė visuomenė“, kuriam priklauso negalios klausimus nagrinėjantis padalinys, direktorė)

Kokia JT konvencijos svarba Europos piliečiams turintiems negalią?
Prieš vienerius metus priėmus Konvenciją buvo žengtas žingsnis į priekį, norint pakeisti visuomenės požiūrį į žmones su negalia, o tokiu būdu Komisija prisidėjo prie pilno Konvencijos įgyvendinimo, kuri mano manymu, paruošta pilnam lygių žmogaus teisių bei visame pasaulyje gyvenančių 650 milijonų žmonių su negalia, įskaitant 50 milijonų ES negalią turinčių asmenų, pagrindinių laisvių gynimui.
Europos Bendrija (atstovaujama Vokietijos prezidento) Niujorke su dauguma ES šalių narių pasirašė Konvenciją (kovo pabaigoje). Dar norėčiau paminėti, kad tai buvo pirmasis kartas, kai Europos Bendrija pasirašė esminę JT žmogaus teisių konvenciją. Kaip tuo metu komisijos narys Vladimir Spidla pažymėjo, kad „pirmąją atidarymo dieną pasirašius šią Konvenciją, Europa ir toliau užims pagrindines pozicijas procedūrose, kurių pagalba stiprinamos žmonių turinčių negalią teisės, o Europos negalios strategija pasistūmės į priekį. Tai labai svarbus pasiekimas Europos visų lygių galimybių metais“.

Kaip jūs apibūdintumėte ES strategiją dėl konvencijos įgyvendinimo? Koks yra aukštesnio lygio ekspertų sprendžiančių su negalia susijusius klausimus, vaidmuo? Kokią vietą užima negalios veiksmų planas tarp šių visų plačiai nagrinėjamų klausimų?

Žinoma neužtenka vien tik sudėti parašus. Dabar mums reikia pereiti į kitą stadiją, kai Konvenciją turi ratifikuoti šalys narės, o Europos Bendrija ją turi užbaigti ir galiausiai užtikrinti, kad ji būtų įtraukiama į politikas bei naudojama praktiškai. Aš džiaugiuosi, jog galiu pranešti, kad pirmajame Neformaliame ministrų susitikime dėl negalios klausimų, kuris įvyko birželio mėn. Berlyne, Europos Komisija ir šalys narės patvirtino, kad reikia kooperuotis bendram darbui su interesuotaisiais asmenimis, vystyti bendrąją strategiją, padėsiančią įgyvendinti Konvenciją. Labai daug prie to gali prisidėti Europos aukštesnieji ekspertai sprendžiantys su negalia susijusius klausimus – aš esu jų pirmininkė. Mes iškėlėme uždavinį užtikrinti apsikeitimą informacija bei geromis praktikomis, ir ypatingai nustatyti svarbiausius iššūkius bei rasti geriausius jų sprendimo būdus. Mes toliau kitose ministrų lygio konferencijose, kuriose nagrinėjami su negalia susiję klausimai, teiksime ataskaitas apie padarytą pažangą įgyvendinant Konvenciją.

Žinoma mūsų darbas gali būti grindžiamas faktu, kad JT Konvencija apima pagrindinius dabartinės ES negalios strategijos elementus, apimančius anti-diskriminacijos, lygių galimybių ir aktyvaus dalyvavimo aspektus. Dabar mes ruošiame 2008-2009 m. laikotarpio Veiksmų planą, kurio pagalba bus pateikiama Strategija bei išdėstoma prieinamumo tema, kas yra vienas iš Konvencijos principų – visai tai bus pagrindiniai aspektai mūsų pateikiamuose pasiūlymuose.

Kodėl Europos Tarybos Negalios veiksmų planas, skirtas 2006-2015 m. laikotarpiui, toks svarbus? Kuo socialinių paslaugų teikėjams, kurie dirba su negalią turinčiais žmonėmis, svarbi JK konvencija?

JT Konvencijos 26 straipsnyje „gyvenimas ir reabilitacija“ detaliai aprašomos socialinės paslaugos bei pateikiamos tam tikros charakteristikos, kuriomis turi būti apibrėžiamos tos paslaugos. Norėčiau išskirti du aspektus: tokių paslaugų artimumą žmonėms turintiems negalią bei profesionalų ir personalo apmokymus kaip teikti tokias paslaugas. Tinkamas tokių reikalavimų išpildymas turėtų teigiamą įtaką teikiamų paslaugų kokybei ir būtų labai svarbus organizacijoms teikiančioms tokias paslaugas, kadangi joms reikia reaguoti į tokius sunkumus. Kokybiškos socialinės paslaugos žmonėms turintiems negalią ir žmonėms, kurie nori pasinaudoti savo teisėmis, yra išankstinė sąlyga, pavyzdžiui kaip tai aptariama JT konvencijos 19 straipsnyje – noras gyventi nepriklausomai. Ir taip socialinių paslaugų teikėjai turi galimybę reaguoti į augantį kokybiškų paslaugų, kurios turi būti prieinamos, pasiekiamos bei lanksčios, poreikį – tokiu būdu būtų patenkinami skirtingi žmonių su negalia poreikiai.

Ingrid Körner

Europos aprėpties prezidentė – Vokietija

Ingrid Körner

„JT Konvencija, kaip ir Europos Komisijos bei Tarybos Veiksmų planai, yra paremti vizija, kad žmonės su (protine) negalia yra piliečiai turintys lygias teises. Tai reiškia, kad jie yra kur kas daugiau nei paprasti paslaugų vartotojai ir jų negalima vadinti paprasčiausiais vartotojais ar asmenimis, kuriems reikia tų paslaugų. Kaip lygūs žmonės, jie turi teisę būti laikomi asmenimis, kuriems pagalba reikalinga tik tam tikrose jų asmeninio gyvenimo srityse. Minėtuose tarptautiniuose dokumentuose paslaugų teikėjams (o taip pat gynėjams, šeimos nariams bei Europos aprėpčiai, kaip jų organizacijai atstovei) ir žmonėms su negalia siekiama suteikti KONTROLĘ, o ne tik paprasčiausią galimybę dalyvauti priimant sprendimus susijusius su jų asmeniniu gyvenimu bei ateitimi“.

Phil Madden
Paslaugų plėtros direktorė„„Home Farm Trust“ (HFT) – JK
Kol JK įstatymai yra gana aiškūs, kai kalba eina apie diskriminaciją, ir yra labiau nurodantys nei konvencija, Konvencija neturi tiesiogiai įtakoti esamos praktikos,. Tačiau, tai labai paskatintų diskusiją dėl to, kaip galima kovoti su diskriminacija!

James Churchill
Asociacijos dėl tikrojo apsikeitimo generalinis direktorius (ARC) – JK
Nuostabus dalykas kalbant apie JT konvenciją yra tai, kad joje numatytos gairės, kuriomis gali būti vertinamos šalys. Jokia šalis negali paneigti fakto, kad ne tik aiškiai numatytos žmonių su negalia teisės, tačiau sukurtos priemonės, kurių pagalba jos kiekvienoje šalyje turi būti įgyvendinamos. ARC nariams JT Deklaracija nieko per daug nepakeis, kai kalba eina apie Jungtinę Karalystę, tačiau individualiems asmenims suteiks priemones, kuriomis bus užtikrinama, jog vietinės valdžios atstovai tinkamai sprendžia iškilusias diskriminacijos problemas bei kovoja su aprėpties barjerais.

Europos Tarybos Veiksmų Planas (VP) remia teises bei pilną žmonių turinčių negalią įsitraukimą į visuomenę: jis skirtas 2006-2015 metų laikotarpiui, žmonių turinčių negalią gyvenimo kokybės pagerinimui.

Žmonių turinčių negalią gyvenimo kokybės pagerinimas per Europos Tarybos 2006-2015 metų laikotarpiui parengtą Negalios veiksmų planą
(Viveca Arrhenius, Ministro patarėja, Socialinių ir sveikatos reikalų ministerija, Suomija)
Praeitą balandį ponia Arrhenius buvo išrinkta Europos koordinacijos forumo, kuris dirba prie Europos Tarybos Negalios veiksmų plano, skirto 2006-2015 metų laikotarpiui, pirmininke (CAHPAH).
Europos įmonės, teikiančios paslaugas neįgaliesiems žmonėms turėjo galimybę ją pakalbinti.

Viveca Arrhenius

Europos įmonės, teikiančios paslaugas neįgaliesiems žmonėms labai dėkoja poniai Pyke už bendradarbiavimą rengiant šį interviu ir linki jai viso ko geriausio jos ateities darbuose.
2007 m. kovo mėn. Jungtinių Tautų Konvencija parengta žmonių su negalia teisių gynimui, buvo paruošta pasirašymui. JT Konvencija, kuri šalims narėms yra teisiškai įpareigojanti sutartis, numatė tam tikrus ateities tikslus padėsiančius visose šalyse narėse įgyvendinti su negalia susijusias politikas. Europos Tarybos veiksmų planas buvo paruoštas tuo pat metu, kai buvo įsibėgėjusios JT derybos. Todėl, Veiksmų planas nuo pat pradžios apėmė tokias pačias tematines sritis kaip ir JT Konvencija. Europos Tarybos veiksmų planas gali būti laikomas Pan-Europine įgyvendinimo strategija prie JT Konvencijos. Pagrindinis Negalios veiksmų plano uždavinys yra būti praktiniu įrankiu plėtojant ir įgyvendinant nacionalines negalios strategijas, kurios pilnai įtrauks žmones turinčius negalią ir pagelbės kovoje su diskriminacija. Plane yra numatyta 15 veiksmų krypčių – visose pagrindinėse gyvenimo srityse. Čia taip pat pabrėžiama žmonių įvairovė ir specifinis dėmesys skiriamas moterų ir mergaičių su negalia poreikiams, žmonių, kuriems reikia labai sudėtingos pagalbos, poreikiams, vaikų ir jaunų žmonių, pagyvenusių žmonių bei žmonių (nuo mažumų iki migrantų) su negalia poreikiams. Toks požiūris yra tikroji Europos Tarybos Negalios veiksmų plano charakteristika. Europos Taryba suteikia Pan-Europinę platformą strateginiam planavimui.

Koks jūsų nuomone Europos koordinacijos forumo, kuris dirba prie Europos Tarybos Negalios veiksmų plano, skirto 2006-2015 metų laikotarpiui (CAHPAH), vaidmuo?
Europos koordinacijos forumas prie Europos Tarybos veiksmų plano, skirto 2006-2015 m. laikotarpiui (CAHPAH) Pan-europiniame lygmenyje yra pirmasis tarpvyriausybinis komitetas, kurį sudaro 47 valstybės narės, dirbantis prie negalios politikų. Jo vaidmuo yra skatinti, įgyvendinti ir laikytis Europos Tarybos Negalios veiksmų plano. Forumas daugiau yra sukurtas tam, kad negalios srityje efektyviai koordinuotų

tarpvyriausybinį bei vidinį institucinį bendradarbiavimą su tarptautinėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis bei stebėtojais.
Šalys narės yra atsakingos už negalios politikų valstybiniame lygmenyje įgyvendinimą. Forumo vaidmuo yra padėti šalims narėms detaliai parengti tokias strategijas, negalios politikos programas bei pasirinkti tinkamus veiksmus. Geresnė Europos žmonių su negalia gyvenimo kokybė gali būti pavyzdys, kuris įgyvendinamas ruošiant kampanijas, suteikiant pasiekiamas bei aukštos kokybės paslaugas, pagalbą bei priimant žmones su negalia į visuomenės tarpą visose politikos srityse. Forumas suteikia naują Pan-Europinę platformą dialogui ir veiksmams, liečiantiems negalios politikas. Forumo nariai yra vyresnieji vyriausybės pareigūnai, kurie atstovauja 47 valstybes. Kiti dalyviai apima skirtingų institucijų ir Europos Tarybos komitetų atstovus, kitas tarptautines tarpvyriausybines organizacijas (UNO,UNESCO, UNICEF, WHO, ILO, UNDP, OECD), valstybes stebėtojas (Kanada, Šventasis Popiežiaus sostas, Japonija, Meksika, Jungtinės Amerikos Valstijos), Europos Komisiją ir nevyriausybines organizacijas (Europos negalios forumas). Pirmasis koordinacijos forumo susirinkimas buvo surengtas 2007 m. balandžio mėn. Strasbūre. Forumas taip pat dėmesį skiria Europos bendradarbiavimo stiprinimui negalios srityje bei struktūrizuotu būdu dirba ties efektyviu informacijos, patirties ir geriausių praktikų apsikeitimu. Forumas yra tokia vieta, kur rytai susitinka su vakarais, o šiaurė susitinka su pietumis.

Kaip jūs įsivaizduojate paslaugų teikėjų ir kitų tarpininkų vaidmenį bei darbą?
Labai svarbu suprasti, kad Europos Taryba sudaryta iš 47 šalių narių, turinčių skirtingą ekonomiką, socialines ir kultūrines tradicijas bei sąlygas. Paslaugų teikėjų ir nevyriausybinių organizacijų veikiančių valstybiniame lygmenyje vaidinamas vaidmuo yra labai skirtingas, priklausomai nuo šalies narės. Europos lygmenyje, stiprus politinis įsipareigojimas dėl bendradarbiavimo su skirtingais tarpininkais, buvo paskelbtas remiantis Koordinacijos forumo, dirbančio prie Negalios veiksmų plano, informacija. Europos Taryba siunčia aiškų pranešimą, kuriuo skelbiama, kad mes visoje Europoje, kartu su kitais veikėjais, norime tobulinti negalios įstatymus, politiką bei veiksmus. Paslaugų teikėjai ir kiti partneriai turi nemažai pasiūlymų, kai kalba krypsta link Europos Tarybos Veiksmų plano skatinimo, įgyvendinimo bei laikymosi. Visi partneriai kviečiami padėti Europos Tarybai ir jos šalims narėms visoje Europoje skatinant veiksmų plano įgyvendinimą. Paslaugų teikėjai turi susikūrę savo pačių vertingiausius tinklus ir gali susisiekti su žmonėmis, kuriuos sudėtinga pasiekti per oficialią sistemą. Jie patys renka žinias ir informaciją, pvz. kuri susijusi su paslaugų kokybe ir personalo apmokymu. Paslaugų teikėjai gali dar labiau prisidėti prie su paslaugų vertinimu susijusiu grįžtamuoju ryšiu. Svarbiausias vaidmuo galbūt galėtų būti tas, kad reikalinga išplėsti negalios darbotvarkės klausimus dalyvaujant diskusijose, vykstančiose Europos lygmenyje.

Koks yra jūsų asmeninis siekis?
Kaip Koordinacijos forumo pirmininkė, aš labai patenkinta darbu, kuris buvo pradėtas jau nuo pirmojo Forumo susitikimo, įvykusio 2007 m. Mes sugebėjome sukurti struktūrą su valdyba, sudaryti planus rengiančią grupę ir tinklalapį, skirtą informacijos, susijusios su negalios strategijomis ir įstatymais, rinkimui iš visų 47 šalių narių. Šiuo metu viskas paruošta ir mes galime pradėti imtis tam tikrų veiksmų ir veiklos visose šalyse narėse, bei bendradarbiauti su visais Forumo dalyviais ir stebėtojais. Ateinančiais metais aš norėčiau suprasti, kokių veiksmų ir veiklos reikia skirtingose Europos dalyse, tai bus galima padaryti bendradarbiaujant su tarpininkais. Aš svajoju, kad Europoje Koordinacijos forumas taptų į ateitį orientuota ir aktyvia informacijos apsikeitimo, bendravimo ir geriausių praktikų perdavimo platforma visoje negalios srityje. Mums vienodai reikia įtraukti visas šalis nares ir stengtis sukurti stiprią atramą visam Forumui – tai manau bus įgyvendinta per ateinančius metus su šalių narių ir partnerių pagalba. Aš tikiuosi, kad vyriausybės supras viso to privalumus, kai per nevyriausybines organizacijas ir tarpininkus bus įgyvendinamos ir vertinamos negalios strategijos. Aš tikiuosi, kad Forumas taps susitikimo vieta, diskusijų forumu ir manau taip tikrai įvyks mūsų visų dėka.

Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms, asociacija (EASPD) **nori padėkoti poniai Arrhenius už jos malonų bendradarbiavimą rengiant šį straipsnį ir prisidėjimą prie gera darymo CAHPAH.**

Maarit Aalto
FDUV tyrėja – Suomija
Europos Tarybos Veiksmų plano skirto žmonėms su negalia svarba yra esminė ateities politinio darbo krypčiai, kai kalbama apie tam tikrus trūkumus. Šis planas yra ypač svarbus kokybiškų paslaugų teikimo vystymui. Jame taip pat nurodoma ateities planavimo kryptis. Todėl labai svarbu platinti ir įgyvendinti Veiksmų planą Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms, asociacijos (EASPD) narystės lygmenyje. FDUV, Europos Tarybos Veiksmų planas yra priemonė prisidėsianti prie paslaugų teikimo žmonėms su negalia gerinimo.

Joke Ellenkamp
Pameije generalinis direktorius – Olandija
Veiksmų Planas paslaugų teikėjams yra tai, kas vynuogei jos ūselis. Veiksmų planas skatina, yra atrama bei nurodo kryptis. Netgi jeigu „vynuogės“ to nesuvokia. Paslaugų naudotojas nepaisant to gauna naudos iš daug geresnės kokybės produkto, nei kad būtų priešingu atveju. Tai nėra tik tuščia metafora. Dauguma paslaugų teikėjų vis dar nepripažįsta didžiulės Europos įstatymų įtakos jų veiklai. Tačiau vis dar yra perduodamos ir įtakos turi geros praktikos; Europoje atsiranda pasidalinusi vertybių sistema. Viso to svarbą labai sunku įvertinti. Mes laikome Europos veiksmų planą būtinu „ūseliu“ mūsų vystimuisi.

Faktų lentelė

Pavadinimas:
Europos Tarybos Veiksmų planas (VP) yra skirtas teisių palaikymui ir pilnam žmonių turinčių negalią įtraukimui į visuomenę: 2006 – 2015 m. laikotarpiu pagerinant Europos žmonių turinčių negalią gyvenimo kokybę.

Aktualumas:
Įgyvendinamas perėjimas nuo medicininio negalios modelio link socialinio ir žmogaus teisėmis paremtu modelio, kurio tikslas ilgalaikis tarpvyriausybinis bendradarbiavimas tarp 47 Europos Tarybos šalių narių. Veiksmų planas taip pat gali tapti politiniu įrankiu padedančiu šalims narėms praktiškai įgyvendinti JT Konvenciją.

Požiūris:
Veiksmų planas pateikia ypatingai svarbias strategijas dėl pilno žmonių turinčių negalią dalyvavimo ir įsitraukimo į visas politikos sritis. Tuo tikslu yra numatyta imtis 15 veiksmų krypčių.

Galiojimo sfera:
- Sudarytas Koordinacijos forumas (CAHPAH), kuris susitinka vieną kartą į metus.
- Forumo pirmininkė: Viveca Arrhenius (Suomija), vice pirmininkas Péter Kemény.
- CAHPAH aptars konkrečias ir su veiksmų planu susijusias darbo programas
- Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms, asociacija (EASPD) turi vietą CAHPAH ir atstovauja tarptautines nevyriausybines organizacijas (INGO)

Daugiau informacijos galite rasti šiuo adresu:
Veiksmų Plano pilnas tekstas: http://www.coe.int/t/e/social_cohesion/soc-sp/integration/02_council_of_europe_disability_action_plan/Council_of_Europe_Disability_Action_Plan.asp#TopOfPage
Europos Tarybos direktorato darbuotojas: Thorsten Afflerbach.

Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms pozicija*:*
Europos įmonės, teikiančios paslaugas neįgaliesiems žmonėms, yra CAHPAH narės ir aktyviai skatins Veiksmų plano įgyvendinimą. 2009 m. Europos įmonės, teikiančios paslaugas neįgaliesiems žmonėms, Strasbūre organizuos teminę konferenciją, kurioje bus kalbama apie 4 veiksmų kryptį, liečiančią Švietimą.

Komisijos bendravimas su Taryba, Europos Parlamentu, Europos ekonomikos ir socialiniu komitetu bei Regionų komitetu: lygios galimybės žmonėms turintiems negalią: Europos veiksmų planas.

Europos veiksmų planasdėl lygių galimybių žmonėms su negalia?!
(Hilde De Keyser, Tyrimų ir plėtros pareigūnė, EASPD)
Žmonių su negalia sektoriuje, 2003 m. buvo labai reikšmingi įvairiomis prasmėmis. Būtų gaila, jeigu Europos žmonių su negalia metai, nebūtų postūmis padėti pagrindus lygioms galimybėms. Europos žmonių su negalia metų partneriai kartu su vadovaujančia partnere Europos komisija laikotarpiui iki 2010 m. sutarė parengti veiksmų planą, kuris dvimetėje ataskaitoje būtų tikrinamas ir atnaujinamas kas dvejus metus.

Tai buvo prieš ketverius metus, per kuriuos buvo imtasi daug veiksmų, nepaisant to, jų reik imtis dar daugiau. Šiuo trumpu straipsniu norima parodyti kam skirtas Europos veiksmų planas ir kuria kryptimi jis vykdomas. Europos veiksmų planas buvo (ir yra) esminis dokumentas, kuriame didelis dėmesys skiriamas žmogui, gyvenimo kokybės ir šeimos apsaugos politikai.
Šis teiginys patvirtina, kad dokumente išdėstytos žmogaus teisės yra paremtos prieinamumu, negalios perspektyvos įtraukimu į atitinkamas politines sferas, tarpininkų bendradarbiavimą, įdarbinimą bei įtraukimą į visuomenę.

Visiems tarpininkams taip pat ir paslaugų teikėjams reikia šio dokumento, kuris yra atrama paslaugų keitimuisi (kurios yra labiau orientuotos į žmogų negalios srityje), sukuriant aukštos kokybės paslaugas ir priimant žmones su negalia į sveikųjų tarpą. Štai kodėl mes aktyviai prisidedam prie dvimečių ataskaitų apie veiksmų planą rengimo, atnaujindami ir tobulindami šį pirminį dokumentą bei paskatindami skirtingų temų detalesnę apžvalgą:

Darbas yra svarbiausias veiksnys, tam kad būtų pasiektas pilnas žmonių su negalia dalyvavimas visuomenėje, bet tai nėra vienintelė problema. Taip pat reiktų turėti omeny darbo bei naudos riziką.
Per pastaruosius 4 metus Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms**,** asociacija (EASPD) pakartotinai atkreipė dėmesį į šias problemas, kurios atsispindėjo naujausioje ataskaitoje, kur žymiai mažiau "išskirtinai" akcentuojamas darbas, nei ankstesnėse.

Kai rengsime daugiametį veiksmų planą, kurio tikslas lygios žmonių galimybės, mes neturėtume nepastebėti žmonių, kurie turi labai aukštų poreikių bei kuriems labai svarbus tikras **bendradarbiavimas su tarpininku**. Nors mes pripažįstame, kad žmonių su negalia atstovai, jų šeimos ir draugai yra pirmieji ir pagrindiniai konsultacijų partneriai Europos institucijoms, mes įsitikinome, kad profesionalias paslaugas teikiančių subjektų indėlis taip pat labai svarbus. Jų vaidmuo didinant sąmoningumą ir tiesiant tiltą į visuomenę negali būti neįvertintas. Jų pozicija leidžia jiems pateikti daugybę įvairių aspektų, tokių kaip: pagalbos paslaugų kaina, personalo ir darbdavių poreikiai, reikalingi socialinio saugumo bei pagalbinių struktūrų šalyse narėse pokyčiai, patarimų teikimas tam, kad remti žmones su negalia ir suteikti galimybę panaudoti savo gebėjimus bet kokioje gyvenimo srityje. Tai yra iššūkis - pagerinti tarpininkų bendradarbiavimą tarp partnerių, tačiau kyla klausimas, ar mes patys norime tokių asmenų įsitraukimą išlaikyti dėmesio centre.

Norėdami įgyvendinti iki 2010 m. užsibrėžtus tikslus, mes turime nugalėti svarbius iššūkius, kurie galėtų būti laikomi būsimos dvimetės ataskaitos dalimi:
• Demografija keičiasi ir tai įtakoja negalios sektorių. Todėl labai svarbu apie tai kalbėti. Mes manome, kad ateinančiais veiksmų plano metais daugiau dėmesio bus skiriama būtent šiai temai.
• Norint pasiekti lygių galimybių Darnos tikslą, šį klausimą būtina įtraukti į skirtingus dokumentus.
• Pasiekiamumas turėtų būti traktuojamas kaip daugiareikšmė sąvoka, nes neatsižvelgiant į galimumo, prisitaikymo bei prieinamumo aspektus, tikrasis pasiekiamumas niekada nebus įgyvendinamas.
• Kitas labai svarbus Europos veiksmų plano žingsnis yra jo įgyvendinimas.
Europos Komisijos Europos veiksmų planas yra dokumentas, kuris buvo sudarinėjamas turint gerą atspirties tašką, ir kuris buvo vystomas iki dabar užimamos stiprios pozicijos, atsižvelgiant į naujus iššūkius ir

atveriant naujas perspektyvas. Mes, kaip EASPD, netolimoje ateityje atidžiau nagrinėsime evoliuciją, kadangi tai padės pasiekti iki 2010 m. užsibrėžtus tikslus bei įgyvendinti dokumentą. Jei visi partneriai kartu įgyvendintų visus tikslus, o taip pat ir šį dokumentą, tada matytume didelę pažangą dėl pagarbos žmonių su negalia teisėms ir jų galimybių lygybėje.

Faktų lentelė

Pavadinimas
Komisijos bendradarbiavimas su Taryba, Europos Parlamentu, Europos ekonomikos ir socialiniu komitetu bei Regionų komitetu:
Lygios galimybės žmonėms su negalia: Europos veiksmų planas

Aktualumas
Šis dokumentas 2003 m. – Europos žmonių su negalia metų – rezultatas, kuris buvo sudarytas norint pasiekti sustiprintą ir veiksmingą požiūrį į negalios klausimus visoje Europoje. Kas du metai yra paruošiama dvimetė ataskaita, ji ruošiama remiantis daugiamečiu veiksmų planu. Tokios ataskaitos nurodo naujus žmonių su negalia prioritetus išsiplėtusioje ES.

Galiojimo sfera
Europos Komisija kartu su savo 2003 m. – Europos žmonių su negalia metų – partneriais numatė tam tikrus metų veiksmus, kurie turi būti vykdomi ir sąlygos šio Komunikato paruošimą. .
Šiame Komunikate iškelti trys veikimo uždaviniai :
• Pilnai pritaikyti Užimtumo pagrindų direktyvą (2000/78/EB)
• Stiprinti negalios klausimų įtraukimą į atitinkamas Bendrijos politikas
• Prieinamumo visiems gerinimas

Daugiau informacijos galite rasti tokiu adresu:
Veiksmų Plano pilnas tekstas: http://ec.europa.eu/employment_social/news/2003/oct/en.pdf
EB negalios padalinio vadovas: Wallis Goelen

Europos įmonių, teikiančių paslaugas neįgaliesiems žmonėms, asociacijos (EASPD) pozicija
Viena iš Komunikate aptariamų svarbių temų yra tarpininkų bendradarbiavimas. Mes, kaip paslaugų teikėjai, įsitikinę, jog labai svarbu visa tai įgyvendinti praktiškai, kadangi tokiu būdu bus rimtai nagrinėjamos su negalia susijusios temos bei į visuomenę įtraukiami žmonės su negalia. Naujausioje dvimetėje ataskaitoje pagrindinis dėmesys buvo skiriamas paslaugų prieinamumui, kas yra labai svarbi tema mums, kaip paslaugų teikėjų tinklui. EASPD reguliariai prisideda prie dvimečių ataskaitų rengimo.

Paul Trehin
Autizmo Europos viceprezidentas – Prancūzija
Nors ir bus patvirtintos Komisijos direktyvos ir kiti komunikatai, kuriuose nagrinėjami žmonių su negalia klausimai, tačiau Autizmo Europa mano, kad įdarbinimas, taip pat yra labai svarbus anti-diskriminacijos aspektas. Mokymasis visą gyvenimą ir pasiekiamumas turi būti nagrinėjamos temos, kadangi žmonės sergantys autizmu susiduria su pažinimo sunkumais. Paskutinis, tačiau ne mažiau svarbus dalykas, bendravimo diskriminacija (įtaka šeimoms: darbo praradimas dėl paslaugų trūkumo) nėra nagrinėjamas. Štai kodėl mes tikimės iš Komisijos platesnės direktyvos apimančios anti-diskriminacijos klausimus, plačiau nagrinėjančios žmonių su negalia įdarbinimo aspektus bei su mobilumu ar jutimo nervų pakenkimais siejamą pasiekiamumą.

Bas Treffers,
EDF viceprezidentas

Bas Treffers

1976 m. Jungtinių Tautų generalinė Asamblėja 1981 m. nusprendė švęsti Tarptautinius žmonių su negalia metus.
Po 30 metų buvo priimta Žmonių su negalia teisių konvencija. 30 metų prabėgo su labai svarbiais etapais, tokiais kaip Amsterdamo sutarties 13 straipsnis, kuriame buvo nustatytas žmonių su negalia diskriminacijos draudimas visoje Europos Sąjungoje. 2006 m. Sankt Peterburge Europos Taryba priėmė Negalios veiksmų planą ir vėliau Europos Sąjunga visuose Europos negalios forumo (EDF) lygmenyse išleido panašų, labiau įpareigojantį planą, o jo nariai vaidino gyvybiškai svarbų vaidmenį su tuo susijusiuose procesuose.

Tačiau vien tik gerų ketinimų nepakanka. Žmonių su negalia organizacija (DPO) visuose lygmenyse turi stebėti šių dokumentų pagrindu pasirenkamas priemones. Taip daroma todėl, kad žmonės su negalia ir jų organizacijo visuose gyvenimo aspektuose galėtų stipriai prisidėti prie tokių politikų. Labai svarbus aspektas yra požiūris į paslaugų teikėjus šiuo atžvilgiu. Tikimės, kad EASPD vaidins svarbų vaidmenį žmonių su negalia paramai – ir individualiame ir organizaciniame lygmenyje. Ne tik gydymu bei pagalba, tačiau gerbdami žmonių su negalia pasirinkimą bei suteikdami jiems jų teises.

Daugiau informacijos apie tarptautines politikas ir Europos įvykius galite rasti naujame EASPD tinklalapyje: www.easpd.eu!

Roma, Italija
2008 m. vasario 14-16 d.

Konferencija
„Teisinė sistema palengvinanti Bendrijos sudarytų ir į asmenis nukreiptų JT konvencijos paslaugų tobulinimo procesą“

EASPD taryba, Nuolatinis komitetas

Lisabona, Portugalija
2007 m. lapkričio 9-10 d.

Konferencija
„Pasivaikščiojimas su šeima“
Europos dainų festivalis
Organizuojamas ARCIL

EASPD taryba, Generalinė asamblėja, Nuolatinis komitetas

Šiame leidinyje pateikiamas tik autoriaus požiūris ir Komisija nėra atsakinga dėl bet kokio čia pateikiamos informacijos panaudojimo.